

Remissvar – Ds 2018:13 Långsiktigt stöd till det civila samhället

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, Sida, har genom remiss daterad 2018-05-04 getts tillfälle att yttra sig. Remissvaret bifogas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Carin Jämtin på föredragning av handläggare Viveka Carlestam i närvaro av avdelningschef Alan AtKisson.

Carin Jämtin

Viveka Carlestam

Departementspromemoria: Långsiktigt stöd till det civila samhället Ds 2018:13

Sammanfattning

Sida delar utredarens analys och stödjer de bedömningar som presenteras i promemorian. Sida noterar att uppdragets syfte: *utreda hur statliga bidrag till stöd för det civila samhällets organisationer kan bli mer långsiktiga, förutsebara och enhetliga*, är i linje med regeringens ambitioner för Sidas användning av biståndsmedel inom Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, och i synnerhet anslagspost 5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, som styrs av regeringens beslut UD2016/10135/UI ”Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016-2022”. Utredaren anger att bedömningar i utredningen inte omfattar Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som styrs av strategier beslutade av regeringen. Sida, som styrs av instruktion och regleringsbrev och dessutom strategier, ser dock att de erfarenheter som myndigheten har av långsiktiga stöd till det civila samhället, inte minst de svenska så kallade ramorganisationerna, är viktiga att beakta i utformningen av statliga bidrag till stöd för det civila samhället. Sida bistår därför gärna i en framtida process.

Avsnitt 10.1. Fler organisationsbidrag bör övervägas

Sida stödjer särskilt utredarens bedömning att en översyn bör genomföras för att undersöka möjligheten att ytterligare öka andelen organisationsbidrag istället för verksamhets- eller projektbidrag. Inom utvecklingssamarbetet eftersträvar Sida en liknande utveckling och förordar att bidrag i första hand utformas som ett stöd till den mottagande organisationens övergripande strategiska plan (benämningen kärnstöd används normalt för att beskriva denna stödform). Sida ställer alltid krav på motprestation från mottagande organisation, även vid kärnstöd, att inkomma till Sida med en årlig finansiell rapportering samt beskrivning av verksamhetens resultat. Sidas erfarenhet är att stöd till en organisation för ”vad de är” och inte bara till ”vad de gör” (som omnämns på s. 24 i departementspromemorian) är centralt för att säkerställa långsiktighet, förutsebarhet och ett starkare ägarskap för verksamheten hos Sidas samarbetsorganisationer i utvecklingsländer.

Sida vill här lyfta att myndigheten i vissa fall sett ett behov av att reglera i avtal hur stor andel av organisationsstödet som mottagande organisation får använda till

löner och administration. Till exempel kan detta ske genom villkorat organisationsstöd. Sidas bedömning är att i många fall är även ett begränsat kärnstöd att föredra framför ett verksamhets- eller projektstöd, eftersom det förra i så hög grad gynnar långsiktighet, förutsebarhet och ägarskap.

Avsnitt 10.2. Bemyndiganden

Sida delar utredningens bedömning att huvudinriktningen i Regeringskansliets hantering av bidrag till det civila samhället bör vara att berört departement äskar ett minst tvåårigt beställningsbemyndigande för berörda anslag. Sidas erfarenhet är att längre avtal bidrar till ökad förutsebarhet och långsiktighet och i förlängningen till bättre resultatuppfyllelse. Ett långsiktigt engagemang är ofta en förutsättning för att det civila samhället ska kunna bidra till positiva förändringar i samhället. Sidas avtal med samarbetspartners löper i många fall längre än två år, till exempel tecknar Sida femåriga avtal med de svenska ramorganisationerna. Sida ser det som positivt att utredningen öppnar för fleråriga beställningsbemyndiganden för att möjliggöra längre avtal med svenska civilsamhällesorganisationer.

Avsnitt 10.3.4 Revision

Sida ställer krav på årlig revision av alla bidrag och använder sig vid behov av mer omfattande revisioner av samarbetspartners. En så kallad systemrevision kan till exempel upphandlas för att granska en för Sida ny samarbetspartner eller en organisation som ansöker om bidrag för vidareförmedlande verksamhet. Sidas erfarenhet är att revision ofta bidrar till att identifiera förbättringsområden och stärker partners kapacitet. Revisioner bidrar ofta till en mer ändamålsenlig uppföljning och att Sida kan ställa tydliga krav på den mottagande organisationen. Sida har lång erfarenhet av att arbeta med revision av statliga bidrag till det civila samhället och har utvecklat rutiner och avtalsvillkor som kan vara relevanta även för hanteringen av andra statliga bidrag till det civila samhället.

Övriga bedömningar i promemorian dvs avsnitt *10.2.1 Myndigheternas hantering av bemyndiganden* avsnitt 10.3.1. *God information till organisationerna* avsnitt 10.3.2. *Mer enhetliga förordningar, särskilt för organisationsbidrag*, avsnitt 10.3.3. *Ansökningsförfarandet och återrapportering*, håller Sida med om utan särskild kommentar.